

КРИМСЬКА

СВІТЛАЦЯ

Видається у Сімферополі

№ 3 Четвер, 21 січня 1993 року

ЦІНА 5 КРБ.

СЬОГОДНІ
В НОМЕРІ:

Про націоналізм і
інтернаціоналізм —
стор. 2—3

Ще раз про нашу
символіку —
стор. 2.
Вони загинули
за Україну —
стор. 2.

Що таке
незалежність? —
стор. 3.
Назви розповідають.
«Через Русь —
до України».
Стор. 3.

Програма
телесачення —
стор. 4.

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

ДО ВИТОКІВ НАШИХ

НАРЕШТІ наше життя вивільнюється з однієї історичної мотузки. Нещодавно один мій добрий приятель зробив мені дуже приємний подарунок, вручивши акваріум з рідкісними видами календар, який містить усі найважливіші події нашої історії. Виявляється, ми не такі вже й біди з поглядом на минуле. Виявляється, наші славетні сторінки, до яких це донедавнього було так важко долати, були так близько до нас, як і сьогоднішній день.

Цей місяць знаменний багатьма віковими подіями. 22 січня 1918 року було проголошено IV Універсалом Центральної Ради незалежність України. А через сім днів, 29 січня під Крутами юні патріоти України заступили шлях поїздом з Петрограда військам Мурашова. Білі цей, і День цей є великим днем і великою подією нашої історії. Усі ці юні заступники незалежності нашої держави поклали, Павло Тичина у вірші «Пам'яті тридцяти» писав:

На Аскольдовій могилі
Поховали їх —
Тридцять мучнів
Українців,
Ставних, молодих...
На Аскольдовій могилі
Український цвіт —
По кривавій по дорозі
Нам іти у світ.
На кого посміла
Зрадника рука? —
Квітне сонце, грас вітер
І Дніпро-ріка...
На кого завзявся
Кай?
Боже, покарай
Понад все вони любили
Свій коханий край.
Вмерли в новім
Зановіті
З славою святих. —
На Аскольдовій могилі
Поховали їх.

Повертаючись із забутих наших героїв, Героїна боротьба українського народу повинна отримати всебічне вивчення і правдиве осмислення. Сподіваємося, що з допомогою науковців, дослідників минулого «Кримська світлиця» повинна внести свою лепту в утвердження історичної правди.

Ми розуміємо, як нині складно викладати історію в школі. Немає підручників, продовжують жити стереотипні руді ментальні віднаходження історії. Не всі люди спокійно і правильно зараз ставляться до таких імен, як Симон Петлюра, Степан Бандера... Історія лекає своїх дослідників... Тим паче, що доводило нас існує чимало різних крутиць, котрі ще й досі продовжують дувати, обманювати людей і навчати історію чорним квадратом неправди. Видаючи себе за янгол, вони аж клацають зубами при слові Україна, українство...

НАШІ батьки вчили нас співізнати життя через прикладу «Краткого курсу історії ВВП (3)». В кінці шістдесятих наше покоління теж займалося вивченням історії. Ми багато читали про героїку революції, але нікому з нас не вдалося дістатися до справжніх джерел: твори видатних українських істориків, діячів, політиків були надійно захорані в сховищах

наш. Тільки тепер над ними піднімається штучна завеса безвісті.

Розуміючи величезне значення Великої Злукни, ми хочемо прочитати «Акт Директорії про з'єднання всіх українських земель», опублікований 22 січня 1918 року в Києві.

«В імені Української Народної Республіки проголошує Директорія всьому українському народові велику подію в історії нашої української землі.

Дня 3 січня 1918 р. в м. Станіслав Українська Національна Рада Західно-Української Народної Республіки, як представниця волі всіх українців бушної Астро-Угорщини і як найвищий їх законодавчий орган, свято проголосила з'єднання Західно-Української Народної Республіки з Придніпрянською Українською Народною Республікою в одну суверенну Українську Народну Республіку.

Віднині український народ, звільнений могутнім поривом своїх власних сил, має змогу об'єднати всі зусилля своїх синів для створення незалежної, суверенної Української Держави на добро і щастя українського народу».

Як ми всі знаємо, текст цієї заяви теж тримався під сімома печатами, аби люди не знали правди.

І це один витяг з секретного документа. Йдеться про якийсь командир Екзекуційної команди С-5 оберштурмбанлейтера СС Ельвіна Шульца № 12437/41 від 25 листопада 1941 року:

«До станиць: Київ, Дніпропетровське, Миколаїв, Рівне, Житомир, Вінниця.

Відносно: Організація Бандери.

Стверджено поза всяким сумнівом, що Організація Бандери готує повстання в Рейхскомісаріаті (Україні) з метою встановлення самостійної Української держави. Велі членів Організації Бандери мають бути негайно заарештовані і після суворих допитів гасимо ліквідовані під претекстом грабежів. Протоколи переслухання належить переслати до Екзекуційної команди С-5.

Пит із цим назаєм доручається зразу після прийняття до відома змісту знищити».

Ось так, ні додати, ні відняти. Але цей циркуляр гітлерівські посли не встигли знищити, і тепер ми маємо ще один документ, котрий свідчить, ПРОТИ КОГО ВЕЛИ ВОРОТІВ СЛАВНИ БІЦІ ОУН-УПА.

Готувалим стрижнем боротьби нашого народу і ковацьких його синів за свободу, була боротьба за відновлення втраченої ДЕРЖАВНОСТІ. Ось чому ми так уважно починаємо перегортати пошуклі сторінки історії, яка нам дісталася у спадок. Ось чому ми припадаємо до джерел, з яких беруть початок витони нашого сьогодення, а також нашого майбутнього.

Минулого року Сімферопольська швейна фабрика імені Крупської стала орендним підприємством. Незважаючи на відомі економічні труднощі, колектив працює стабільно. Протягом 1992 року тут виготовлено для міліції чоловічих сорочок та інших виробів на 500 мільйонів карбованців.

ЩЕ НЕ ВМЕРЛА УКРАЇНА

Музика М. Вербицького Слова П. Чубинського

Ще не вмерла Україна, ні слава, ні воля,
Ще нам, браття-українці, усміхється доля.
Згинуть наші воріженьки, як роса на сонці,
Заживемо і ми, браття, у своїй сторонці.

Душу й тіло ми положим за нашу свободу,
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

Станем, браття, всі за волю, від Сягу до Дону,
В ріднім краю панувати не дамо нікому.
Чорне море ще всміхнеться, дід Дніпро зрадіє,
Ще на нашій Україні доленька доспіє.

Душу й тіло ми положим за нашу свободу,
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

А завзяття, праця щира свого ще докаже,
Ще сія волі в Україні піснь гучна розляже.
За Карпати відіб'ється, згомонить степани,
Україні слава стане поміж народами.

Душу й тіло ми положим за нашу свободу,
І покажем, що ми, браття, козацького роду.

НАШІ ЗЕМЛЯКИ

Фабрика підтримує виробництво зв'язки з кримськими фірмами «Гермес» та «ФЕТА», які замовляють чоловічі сорочки і жіночі костюми за снісками кримчан.

МОЖНА ВСЕ НА СВІТІ
ВИБИРАТИ, СИНУ,
ВИБРАТИ НЕ МОЖНА
ТІЛЬКИ БАТЬКІВЩИНУ.
ВАСИЛЬ
СИМОНЕНКО.

НАРОДОЗНАВЕЦЬ З ТАВРІЇ

Поряд з багатьма іншими духовними надбаннями попередніх поколінь, передовсім народознавчими працями Я. Голубацького, П. Чубинського, О. Воропа, більш як через вісім десятиліть повернулося до читачського загалу дослідження Георгія Булашева «Український народ у своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях». Дуже прикро, але життєвий шлях автора і досі мало досліджений, невідомо навіть, якого року він помер. Практично в розпорядженні виставив була тільки коротка автобіографічна довідка, котра засвідчує, що Георгій Опанасович Булашев народився 1860 року в селі Малому Токмаку Бердського повіту Таврійської губернії в сім'ї псаломщика.

ВІТАЮ ГАЗЕТУ

Серед моря вороже настросних до України російськомовних видань досі в кількох не можна було купити жодної газети українською мовою, окрім «Кримської вісника». І ось, нарешті, з'явилася «Кримська світлиця». Вітаю вас з виходом першого номера українськомовної газети.

Му юнак вступив до духовної семінарії в Сімферополі. Тут невдовзі і відбувся літературний дебют Г. Булашева — в 1877 році його статтю «Місяцеслов святих при рукописних богослужбових книгах церковно-археологічного музею» видрукувала на своїх шпальтах газета «Кримський вестник». Згодом, по закінченні Київської духовної академії, Георгій Булашев провадить викладацьку роботу в різних церковних закладах, а на початку нинішнього століття Синод призначив його редактором журналу «Рувководство для сільських пасторів». Доречно зазначити, що в 1860—1863 роках очолював це видання було доручено Феоданові Лебедичеву — майбутньому першому редакторові знаменитого на-

спису «Київская старина», де між іншим, у трьох номерах за 1883 рік було видано розвідку Г. Булашева про українського письменника, чигиринського єпископа Іринія Фальківського. Зпоміж численних етнографічних, критичних та бібліографічних праць Георгія Булашева заслуговує на згадку розвідка «Пішкін на Півдні Росії», видана в Києві 1890 року. Багалал мав ще весь творчий доробок цього дослідника зв'язаний з Україною. Книгу «Український народ у своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях» перевидано минулого року у перекладі з російської мови фірма «Довра». Це видання, безумовно, поповнить наші знання про звичай і повір'я предків. Г. ОЛЕШКО.

Освіта вища, працівник учбового закладу міста Керчі. З повагою
Анатолій Володимирович ГОЛУБ.

Р.С. Газета з'явилася в кіосках Керчі тільки 8 січня 1993 року.
Від редакції: перший номер газети «Кримська світлиця» вийшов 31 грудня 1992 р.

Олександр КУЛИК.

До 75-ї річниці третього і четвертого Універсалів Центральної Ради

ВОНИ ЗАГІНУЛИ ЗА ВОЛЮ...

Більшовицький переворот у Петрограді гіркою проголошення Центрального Радою незалежності України... Вони загинули за волю...

КОРОТКО ПРО ПОДІЇ

ТВЕРЕЗНИЙ ПОГЛЯД АГРАРІВ

Кримський республіканський комітет республіканців практично апріорно сформулював комплекс підтримки звернення делегатів конференції представників колективних сільськогосподарських підприємств І Селянського союзу Республіки Крим...

Криза призму часу ЖОВТО-БЛАКИТНИЙ ПРАПОР, ТРИЗУБ І УКРАЇНА

Коли для всенародного обговорення було опубліковано проект Конституції України, подія кримчан викликала в перших рядах агадів про тислічотліво історію українського державотворення... Жовто-блакитний прапор, тризуб і Україна...

НОВИНИ

Одеса. Голова оргкомітету по підготовці з'їзду комітетів п. Майоров заявив, що на прес-конференції, що, незважаючи на заборону міської влади, з'їзд буде проведено згідно плану 16 січня у Палаці культури імені Лесі Українки... Новини...

Відділення Фонду соціальної охорони в Республіці Крим відіслало Сімферопольській міській раді ветеранів Афганістану 120 тисяч карбованців... Новини...

ПАМ'ЯТ АБО ПРО АФГАНЦІВ

Відділення Фонду соціальної охорони в Республіці Крим відіслало Сімферопольській міській раді ветеранів Афганістану 120 тисяч карбованців... Пам'ят або про Афганців...

ПРОФІСІЙНІ ПРЕМІ

Рада Федерації незалежних профспілок Криму піддала підсумки конкурсу на краще висвітлення засобами масової інформації республіканської діяльності профспілкових організацій у 1992 році... Професійні премії...

РУССКИЙ ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗМ

Може виникнути резонансний запитання, а чому це — «русский интернационализм»?... Русский интернационализм...

Прежде всего — в идеологии. Роль идеологии в империи — двойная. Во-первых, она должна сплечивать несомненно империи (там ведь, у нас не народ, а империя — «имперские») привады его существованию некий наднациональный смысл... З інших видань...

ТО НК ИЙ И ТО ЛСТЫ И

Если бы мы имели возможность посмотреть развитие какой-либо империи на карте мира в светлой шкале времени, это было бы своеобразным взрывом: нечто, выходящее из некоего элементарного ядра (Рима или Москвы) вдруг захватывает добрую часть земного шара... Александр БОРГАРД

УКРАИНСКИЙ «БУРЖУАЗНЫЙ» НАЦИОНАЛИЗМ

А как же издержки? А издержки — это уже не национализм — это шовинизм, и как таковой его и следует трактовать. Потому что нет...

ХРЕСТ І СКАЛЬПЕЛЬ

У вічнозеленому містечку Алушті, розташованому на Південному березі Криму, живе і працює людина, яку парафіляни храму архангела Михаїла знають як настоятеля отця Валерія. Але для когось пацієнта санаторію Імени О. Боброва він — лікар-хірург. Кандидат медичних наук. Автор оригінальної методики лікування остеомиєліту. А ще Валерій Сергійович Боєрищев — батько восьми дітей.

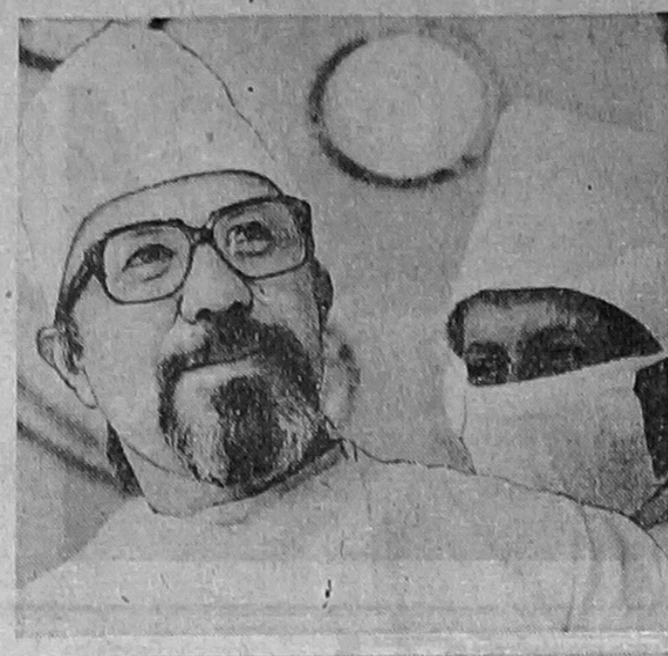
Народився він у Дніпропетровську, там же закінчив медичний інститут. Працював у Московській лікарні, де й захистив кандидатську дисертацію. Згодом Кримська єпархія запросила священника-хірурга до Криму.

Імени В. С. Боєрищев — настоятель колись архаїчного Алуштинського храму

святого Михаїла Архангела, який він відбудує. Крім того, двічі на тиждень отець Валерій оперує в алуштинському кістково-туберкульозному санаторії Імени О. Боброва. Він уже провів понад сто операцій з гнійним запаленням кісток за своєю методикою. І всі вони виявилися успішними. Парафіляни і гості Південного берега Криму вшановують, що дозвіл людям допомагає сам Бог.

На лінійках отець Валерій: хірург В. С. Боєрищев в операційній; Валерій Сергійович зі своєю жінкою та донькою Олександрою. Тепер донька назавжди залишає місто.

Текст і фото Костянтина ДУДЧЕНКА

ІДУТЬ В РЕДАКЦІЮ ЛИСТИ

Чому перекручують текст?

Наприклад минулого року прочитала «Кримську

правду» статтю В. Терехова, де він пише, що в тексті гімну «Ще не вмерла України» є такі слова «Богдане, Богдане! Нащо віддав Україну москалям поганим?». Опублікуйте, будь ласка, гімн України в своїй газеті, щоб бачили люди, як їх підурює і обдурює лідер і народний доцугат України.

З повагою
М. ДМИТРЕНКО,
м. Сімферополь.

ВІД РЕДАКЦІЇ. Шановний М. Дмитренко! На ваше прохання друкуємо текст гімну України на 1-й сторінці газети.

Перемогли алуштинці

Сім команд юних фізиків виступили в Сімферопольському університеті в турнірі, присвяченому 30-річчю Малої академії наук Криму «Шукач».

Учасники змагань завчасно отримали тести з 13 завданнями, і по приїзді в Сімферополь кожна команда у визначеному жеребкуванні порядку знайомила присутніх зі своїми варіантами розв'язок задач, обстоюючи їх у суперечках з опонентами. Жюрі оцінювало не тільки знання основ фізики, а й культуру мови, вміння робити узагальнюючі висновки.

Жюрі, до якого входили науковці університету і вчителі кримських шкіл, присудило перше місце школярам з Алушті (наші команди — Борис Євгенович, Дмитро Євгенович). Другими стали есватюринці. Тепер переможці візьмуть участь у всеукраїнському турнірі юних талантів в Одесі.

В. НАСАТКІН,
президент МАН, доцент СДУ.

Як уже відзначалося, назви Русь і Україна досить тривалий час існували паралельно. Сьогодні ж для українського народу основним невіддільним та неаперервним ім'ям є — Україна.

Найдавніший напис цього імени ми знаходимо в Київському літописі Іпат'євського видання від 1187 р., а далі це іменна назва вже вживається шість разів, а саме: під

в морозі піліт.
Сьогодні мовознавці, історичні висувають чимало різних гіпотез стосовно походження найменування нашої держави. В основному вони зводяться до двох версій.

За першою версією внаслідок слова «Україна» відокраїна, «у кра» — це ніби країнина давньоруської території. Ця гіпотеза нам

професор М. О. Маненков не односторонньо спростовує, що в українській мові зветься поле (Т. III, 365).

Таке значення цього слова відоме і старожитнім українським говором, особливо широко відбите воно в різноманітних варіантах усної народної творчості, часто побудоване його в записках Чубинського, Гнатюка, Номі-

райна» персоналізувалося, закріплювалося за конкретною територією і як самоназва витіснила всі інші назви як-от: Русь, Русія, Росія, Росоланія, Сарматія, Козакурсія, Козачина та ін. Жителі України в різний час називали по-русини, русинами, русинами, то полянами, сарматами, розколанами, то козакми, запорожцями, черкасьцями, запо-

Через Русь — до України

1187, 1189, 1213, 1268, 1280 і 1282 роками.

В цьому Іпат'євському літописі розповідається, як половці напали на Переяславський, Київський, Чернігівський та інші руські землі, спалили навіть Путивль, брали людей в полон, все грабували і нищили винят. Між князями, котрі оборонялися від половців, особливо прославився переяславський князь Володимир Глібович, якого всі князі і народ шанували, бо ж боронив він усю руську землю. І коли в 1187 р. він у поході заступився й помер, то «плакався по нем все переяславський... о нем же Украина много постоа».

Прикметно, що так плідно згадується це ім'я в літописі саме в той час, коли йде мова про половців. А це означає, що то було надзвичайно природно і самозрозуміло слово, яке як ніби не втратило значення, а має за собою вже давню історію, глибоко закорінену в народі, тобто слово, яке знало і мило пращурям.

З плином часу походження імени «Україна» збулося

ГАННА БОГУЦЬКА

видається цілком безпідставною, оскільки Україна ніколи не була крайньою частиною європейської території, віддаленою від інших центральної частин. Адже Україною називалася також і Галичина, і Волинь, і Поділля (це ми бачимо в літописах), які ніколи не були на рубежах Європи, але завжди усвідомлювали себе частинами великої України.

Прихильники другої версії зводять слово «Україна» до слова поле. Як відомо, наші пращури були виправними хліборобами. Але своє поле землеробів доводилося обороняти від суєздів-кочовників. І, дучи орати, всі об'єднали разом із плугом брав меч та ішу зброю. А тому землі у його володінні було стільки, скільки він у силі був собі укріпити і оборонити менше. Отже, його земля, його поле — це його Україна.

Відомий занадто і збирач народної української мови

росами, українцями і — нарешті, українцями.

Віднаслідком факти переколючо свідчать, що іменна «Україна» є самоназвою для нашої країни і що нічого спільного не має із країною. Так, у літописі від 1213 р. смугу української території позначено між селом Воїнь і Поліськом (там же село Воїнь) звуть українцями, українцями або копріанцями.

Усвідомлювали про різницю в назвах і поетеси. Так, у Національній бібліотеці в Парижі є знаменитий глобус Корнеліуса, виготовлений між 1660 та 1670 роками. На цій глобусі по обидва боки Дніпра позначено державу Україну, а суміжні землі Московської і Польської Татарією названо як «осаїна», це окраїна Московської землі. З цих написів видно, що географі у той час уявляли різницю між словами «Україна» і «окраїна».

Для нас сьогодні слово «Україна» поодинокі в собі ідею боротьби за волю, попиття визволення і братерства нашого народу, провідна нас у найліпші сторінки славної історії.

Дарую тобі, Орле, всі області моєї України...
В чужу Україноньку...
А старий Соїт з чужої України прибуває, Сизокрилого орла на своїй українці стрічає... (Чуб., Т. V, 32).

Або:
Ой по горах, по долинах, По козацьких українках Сив голубонько літає, Сої пароньки чунає... (Чуб., Т. V, 41).

Чи:
«Роман вславився циганам на всіх українках» (Ном. 1, 148).
З плином часу назва «ук-

З ВИЧАРИНО. Відповідь на це просте запитання знає кожен. Однак варіантів може бути чимало — залежно від політичних поглядів людини, умов її життя, світогляду. Не секрет, що для переважної більшості громадян молодшої держави Україна політична незалежність — це самостійність, це не самозиль, а переможчий асист для досягнення головної мети. А саме — гідного життя та добробуту.

Точка зору

ЩО ТАКЕ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ?

був болоний, та ще й міцна «червона гвардія» намагалася затяти країну Союми до Всевітньої Республіки Рад. Однак стерпіли, перестраждали, не зла-

лого віку, які особливо терпіть від теперішніх економічних негараздів.

На наш погляд, важливо розібратися в суті проблеми. А вона в тому, що жодна держава світу не здобувала незалежності легко, і шлях до незалежності не був устелений трояндами.

Ми ремствуємо на «банкітні» купони, курс яких постійно зменшується. Але згадаймо, що Фінляндія, зловивши незалежність в 1917 році, теж почала саме з купонів. Вихід Фінляндії з «нарбованцевої зони» теж

в мирі вестей безоговорочно полегчальні, і до абсурду можна довести все.

Один націоналізм іменотворці, живши на отшибі і пошти не зустрічаючи з собою з іншими народами. Совсім іншою ой в Росії, традиційно імперської державі, націоналізм «хотіло» складатися в уславих постійного угнетення інших народів і кінчили тем, що обрели в рабство і свій собствений народ. Там ми можемо зустріти і крайню степеню любого націоналізму вообще,— ізнавельное «мы» — «не мы» — «чужие». «То не с нами, тот враг, Кончається тем, що крайю власті станаються собствений народ в целом.

А що же українці? Естли в них, в их националізм, чого-то свое, чеповторимое? Наверное, ест.

Ми, люди України, с глубочайшей древности соединили (а не разделили, как зетем Россия) народы Европы и Азии, живя на окраине великой азиатской степи, китепчарь народов Дешт-и-Кипчак. Потому что именно от нас, из Днепровской Украины — сказочной страны Уйум — пришли в Европу великие готы, давше государственность Дании, Швеции, Норвегии и Исландии, а до некоторых степеней и Великобритани. От нас же, ит левобережной Леевдии, пришли на Балканы болгары, а потом в Паннонию наши родичи через гуново — медляры. А Испания с Португалией Это их переняли в наследство от раславшегося Рима украинские визиготы — прямые потомки китоготы и по сей день живут в Карпатах, Подольні, Молдове и Румынии. Велико и обширно древнее родство України: Потому и не чувствуєт себя, наверное, чужим украинец чужі не в полови-не современного міра. Не случайно и в современном украинском языке остались евангельские слова — гест (решто —остаток) или галлет (радше —скорее); они не единствен-ные.

Никогда в истории, заметит и это, не бывало и население самой України однородным, мононациональным. Такова давность истории всех наших прошлых тысячелетий.

Заглянем в самое ее начало, хотя бы в прославленную

«Эдду» готов и гуново (по крайней мере, чаще всего в ней упоминаются именно эти два народа). Ее древнейшая сказания относятся еще к Кавказу и временам по меньшей мере трихтысячелетней давности.

Из привычных нам географических названий чаще всего в песнях «Эдды» встречаются Днепр и Дон. По месту действия многие истории «Эдды» с самого начала принадлежат Украине — древней Скифии готов и гуново. Много чего интересного находим мы в этом произведении.

Потому что не только мирно живут рядом на обе стороны Днепра наши предки готы и гуново, но иногда и встречаются между собой. Но не отыскают нигде ни крошки пренебрежения или вражды к другому народу. Не услышать даже упреков противнику. Не было в этой истории «боя сокола со стертатином», но было и героико-богатырь, котрого истребляли под корень «поплуча врагов поганых». Были бои равных с равными... Потом описываемая в «Эдде» гармония нарушается. У римского историка Аммиана Марцелина мы читаем про мощный вал грувтовных вольных Днепра, который разделяет теперь владения остготов и гуново, про не менее внушительные галы последнего конунга визиготов Анастарха, которые он велел поставить от таифальских земель (от Карпат) до Южного Буга». Остатки их существуют у нас и по сей день. Это знавельные черты той вражды, которая привела и трагической междоусобной войне в Украине в 375 году, добиле Западный Рим, потрясла всю Европу и создала на ее востоке на полтысячелетия сверхдержаву —Гунский каганат.

Когда вследствие войны в Украине 375 года между гуннами левого берега и балтами и готами правого — победил первые, образовалось большое количество беженцев и эмигрантов, потому что война — это война. В их числе были и те люди, которые жили между Днепром и Бугом и называли себя визиготами. Под началом своего избранного уже в изгнании, конунга Алерика Балта и победный раз своих требит они, впервое в истории, в 410 году во-

шли в Рим и взяли с него гигантскую контрибуцию. Но еще важнее, что Аларих освободил всех римских рабов, «которые могли доказать, что они — варвары». Но ведь пришли из страны, где не было рабства. Эта подробность весьма поучительная.

Трудно даже представить себе, чем стала бы наша Украина без этого укорененного чувства равенства асех народов, асех человеческих взглядов на мир. Разве что еще одной хищной империей, как в мире и так было слишком. Когда византийский дипломат, ритор Прискос, астречает в столице Атиллы Гуннагарде (Киев) земляка-грека, заходит речь и о том, почему земляк, свободный человек, не возвращается домой, он и говорит Прискосу, что его держит в Украине: «Тут каждый владеет тем, что имеет, и никто в его дела не вмешивается. К этому, напомнина, что и глава этого государства — каганов выбирают на достаточно широких съездах представителей асех народов страны.

У Прискоса же узнаем про многие интересные подробности тогдашней украинской жизни. Он пишет, что местные варвары принадлежат ко многим разным народам, но, кроме своего варварского языка, они еще знают готский и гунский, а иногда и латынь — «по крайней мере те, что с латинянами встречаются».

Это поясняет нам и сегодняшнюю многоязычность и богатство украинского языка: когда по стране ходит нестерко языка, они неизбежно обмениваются своим лексическими богатствами. Вот почему в лексике украинского языка можно найти балтийские, германские, угро-финские и тюркские корни. Вот почему у него так богат фразеология.

Даа великих начала тысячи лет пронизывают нашу историческую жизнь. Без них не знали Украину по крайней мере, в прошлом — это терпимость и демократия для асех.

Обратимся к совсем иной эпохе, более близкой нам, Козацкой Украине. Тетя Соколюп, которую так тепло и подробно описывал наш французский инженер Гийом де

Болпан. Ее сердцем была Великая Сечь Запорожская, где выборными были аса общественные должности, от кошового до атамана или гетьмана. Исследователи нашего времени, естественно, рисуют ее нам или как полуную анархию ватаги бунтовщиков (преимущественно русские исследователи), либо, наоборот, как что-то вроде рыцарского ордена, призванного отстаивать святую истинную веру христианскую (некоторые русские). От кого именно отставать? Да от асех иновелов, от польских сензозачинача и татарскими мусульмаи кончался...

Однако податься в казаки мог каждый и не оставяя своей веры: хоть тот же поляк, хоть еврей, а хоть и Басурман-татарин. По крайней мере, достоверно известно, что на островах Сени были и еврейские, и мусульманские кладбища.

Обращаясь уже к событиям относительно недавнего прошлого, напомним кое-что и про мало известную за пределами Украины, но почетную страницу нашей истории — прославленную Українську Повстанську Армію—УПА. Наперекор демократизму асего мира, Организация Украинских Националистов (ОУН) не считала, что тоталитаризм является на хороший (сталінський), которому надо асемемерно помогать, и на плохие (гитлеровский и прочие), с которыми надо воевать. Поэтому УПА два года воевала с Гитлером и еще шесть лет со Сталиным, продержавшись где-то до 1950 года. Она была создана ОУН как движение украинское и национально-освободительное, но очень скоро стала лишь частью чего-то значительно большего — Антибольшевистского Блока Народов. Вспомнина слова начальника наиболее видоооого подразделения тех лет Степана Бандеры (интервью 1954 года Кельтской радиостанции), «Понятно украинского националіста, националістического движение имеют совсем иное значение, нежели подобные термины на Западе. Украинское националістическое движение не имеет ничего общего с национализмом, фашизмом или национал-социализмом. Украинский националізм борется

против империализма, против тоталитаризма, расизма и асех форм диктатуры или принавельного насилья. Названье «украинский националізм» созвучно названью «украинский патриот».

Именно за эту борьбу против тоталитаризма, диктатуры и насилья он и был убит немцами убийцей из КГБ во времена Н. С. Хрущова.

Вот это и ест украинский националізм, который вырос и сложился из националізма равных друг другу великих народов европейской истории — киммерийско-балтов, скиров-готов и сарматов-гуново, — и был изначально построен на признании человеческих прав и асвистства любых народов, его признающих. Как мы уже неоднократно убеждались, межнациональные или межконфессийные распри неизменно вредили Украине, но так же неизменно шли на пользу ее врагам.

К несчастью, история поставила рядом с Украиной, северного соседа, для которого «мы» — «не мы» издавна бы-

ло едва ли не важнее всего. Поэтому и нет в мире асегох противополостей, чем националізм украинский и русский. Нет ничего более несоместимого, чем человек, столетиями отговаривающий свой род и свою работу, и верно-подданный империи, отдающий свою жизнь за ее расширение.

Подчеркнем специально, что иного отношения мы еще пока не видели.

Ведь и нынешним российским «демократам», оказавшись в нудна империя. Возможно, настала пора припомнить старое наблюдение З. Винниченко: «Российский демократ кончается там, где начинается национальное самоопределение».

Потому пока что лучше асего — навеки отдельно. Не за китайской стеной, естественно, а нормально ооельно — независимо. Чуб аше — аше, а наше — наше.

(Журнал «Век XX и мир», № 4, 1992, г. Москва).

Іхню мову та культурну самобутність треба зберегти не мейш ретельно, ніж українську. Такий час передівають нині кримськотатарський народ і його культура. Сиві ветерани, повертаючись з місць депортації до Криму, гірко зітхають: «Наші сини забули свою мову...»

Про те, як кримські українці залишилися без рідної мови, відомо усім. Навіть після за роки налування суєтосенської ідеології «алгити нації» вратили багату і ясраву мову Пушкіна і Тургенєва. Для того, щоб переконатися в цьому, треба лише побувати на мітингу РДК (русскоязычного движения Крима). Послухавши «суржин», щедро переспіваний брутально-лайков, думаш: неже здійснюється літературне пророцтво П. Аксьонова і в Криму з'явлася нова нація «яків»?

Тому, замість схоластичних і безглузких суперечок про «статус Криму по 1954 року і півніше», кримчанам різним національностей слід більше думати про поштунок етнонації, еволюції і культурі. Ось тоді набудуть справжнього змісту термін «незалежність». Не «остров Крим» з кордонами на Перекоп, а край злагоди народів, вільної торгівлі в широкому геополітичному плані. Саме таким бажано бачити наш союзний півострів. І ніхто не буде проти такої незалежності.

Володимир МАР ГНРО.
м. Сімферополь.

КОРОТКО ПРО ПОДІЇ

ФЕОДОСІЯ

Холодна зима прийшла до цього південного міста. На черговій сесії депутатів Феодосійської міськради констатували, що міське не готове до зими: немає газу, вугілля, окремі мікрорайони не опелюються. Була створена надзвичайна комісія (про-російсько-українська комісія — ЧК), котра повинна вести порядок у Феодосії.

СВІТАТОРІЯ

Тут відбулася зустріч тюркської мови. Створена ця асоціація в лютому 1992 року на першому курорті тюркської мови. Вона об'єднала 18 громадянських молодіжних організацій з країн СНД, у тому числі і кримське товариство Ісмаїла Ісмаїла Гаспринського. Це очевидно, остання зустріч історія молоді перед з'їздом

РОЗДОЛЬНІЙСЬКИЙ РАЙОН

130 рошничі мас надійт на озброєння сторожі громадянського добра в районі. Тепер кримлянини елемент має бути обмеженим: біля ферм, інших місць, де зберігається майна, на нього чиняться озброєні вартові. Це збройну акцію превело товариство з обмеженою відповідальністю «Дельта» на основі угоди з районним управлінням сільського господарства. Варість цієї підприємницької кобінатції становить близько мільйона карбованців.

ЧЕРНІГІВ

Крайова організація Руху подарувала шоломи області по-над 300 примірників — книжечки Василя Скурятівського «Політ» про наг... воченні і 500 книжок «Національна символіка» Володимира Сергієнчука.

СТАТУС ДЕРЖАВНОЇ ДВОМОВНОСТІ

Ганна Іванівна БОГУЦЬКА

році вступила на навчання до Кримського педагогічного інституту...

За ці роки Ганна Іванівна Богущка стала видатим спеціалістом з дидактики...

Ганна Іванівна Богущка була активною громадською діячкою. Вона — один з організаторів і активних учасників роботи Товариства «Просвіта»...

ВЕЧІР ПОЕЗІЇ

Бібліотека «Дружби народів» добре відома читачам своєю просвітницькою діяльністю...

І НА ТІМ РУШНИЧКОВІ

риств, вчителів, викладачів та студентів університету письменники. Дуже приємно, що у насників свята стали і учнями народознавчих класів...

Цікаве з інших видань

«В УКРАЇНУ ІДІТЬ, ДІТИ...»

Постанець гетьмана Івана Мазеви написав у жовтні 1838 року «Меланхолическое состояние в Украине»...

уможливити поширення її серед загалу. Олександр БОЯРЧУК. Р.С. Хоч вибір форми «в Україні» не до порівняння за значенням з такою, прим.

НОВИНИ

Крайова організація Руху оприлюднила звернення до фермерів області. Рух заявив про підтримку фермерства і заклик до фермерів, що знають умисли, звертатися до Руху...

напої за низькими цінами. Це викликало велике обурення з боку громадськості, адже перед Новим роком, виявляється, в державних магазинах міста шампанського і горілки з вогнем не знайдеш. Та й ціни кусаютьсяся.

Коллектив філологічного факультету Сімферопольського держуніверситету з великим сумом сповідає про передчасну смерть кандидата філологічних наук, доцента Ганни Іванівни Богущкої...

Редакція газети «Кримське світлиця» висловлює глибоке засмучення з приводу передчасної смерті Ганни Іванівни Богущкої — активної діячки української громади, талановитої народознавчині, вчительки і виконавельки цілої плеяди українців-освітян та послідовців її ширі співчуття близьким покійної.

Сімферопольське міське товариство «Просвіта» ім. Т. Г. Шевченка глибоко засмує з приводу передчасної смерті активістки товариства Ганни Іванівни Богущкої та послідовці її ширі співчуття рідним і близьким небіжчці.

Редакція газети «Кримське світлиця» висловлює сердечне співчуття та дружню підтримку відповідальному секретареві Василю Кирілову Богущкому з приводу важкої втрати — передчасної смерті його дружини, Ганни Іванівни.

Всеукраїнське товариство вчених «Крим з Україною» глибоко сумує з приводу передчасної смерті кандидата філологічних наук, доцента Сімферопольського держуніверситету Ганни Іванівни Богущкої та щиро співчуває рідним і близьким покійної.

Редакція газети «Южний кур'єр» сердечно співчуває відповідальному секретареві газети «Кримське світлиця» Василю Кирілову Богущкому з приводу передчасної і непоправної втрати — смерті дружини Ганни Іванівни.

Засновники: Всеукраїнське товариство «Просвіта» ім.іні Тараса Шевченка, Кримська організація Спілки письменників України, трудовий колектив редакції.

ЗВУЧАТИ І В ЯЛТІ ОРГАНУ...

Студія «Українохроніка» під керівництвом режисера Світлани Шаповалової і оператора Едуарда Шербанова зняли короткометражний фільм про ялтинського органного майстра і органіста Володимира Хромченко.

ЧЕТВЕР

7.00 — З сьомої до восьмої. 8.00 — «Морський вокзак». 3 серія.

П'ЯТНИЦЯ

7.00 — З сьомої до восьмої. 8.00 — Фільм-балет «Роздуми». 8.20 — «Морський вокзак». 4 серія.

СУБОТА

8.00 — УТН. 8.10 — Ритмічна гімнастика. 8.30 — Яблукі спокуюся. 9.00 — «Білий Бім чорне вулицю».

НЕДІЛЯ

8.00 — УТН. 8.10 — Ритмічна гімнастика. 8.30 — Недільного ранку. 9.30 — Фільм «Амбал».

Table with TV program listings for Thursday, Friday, Saturday, and Sunday. Columns include time slots and program titles.

РЕДАКЦІЯ

Головний редактор: Олександр Кулик. Адреса редакції: м. Сімферополь, вул. Київська, 76, 4-й поверх, кім. 410.

РЕДАКЦІЯ

Головний редактор: Олександр Кулик. Адреса редакції: м. Сімферополь, вул. Київська, 76, 4-й поверх, кім. 410.

РЕДАКЦІЯ

Головний редактор: Олександр Кулик. Адреса редакції: м. Сімферополь, вул. Київська, 76, 4-й поверх, кім. 410.

Головний редактор: Олександр Кулик. Адреса редакції: м. Сімферополь, вул. Київська, 76, 4-й поверх, кім. 410.